

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primi Genel Müdürlüğü

Sayı : E-79961784-045.99-31987777
Konu : 6331 Sayılı Kanun

24.09.2021

SOSYAL GÜVENLİK İZLEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanununun 86 nci maddesinin 2 nci fıkrasına göre “verilen, işyeri sahipleri; işyeri defter, kayıt ve belgelerini ilgili olduğu yılı takip eden yıl başından başlamak üzere on yıl süreyle, kamu idareleri otuz yıl süreyle, tasfiye ve iflâs idaresi memurları ise görevleri süresince, saklamak ve Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilen memurlarınca istenilmesi halinde onbeş gün içinde ibraz etmek zorundadır.”

Anılan Kanununun 102 nci maddesinin ilk fıkrasının (e) bendine göre ise, Kanununun 86 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki yükümlülüğü Kurumca yapılan yazılı ihtarla men onbeş gün içinde mücbir sebep olmaksızın tam olarak yerine getirmeyenlere idari para cezası uygulanmaktadır.

Sosyal Güvenlik Denetmenleri Çalışma Talimatının Defter, Kayıt ve Belgelerin İncelemeye Çıkarılmasına (İstenmesine) İlişkin Usul ve Esaslar başlıklı 1.2.4.2. maddesinde “incelemeye sunulması istenecek defter, kayıt ve belgeler;

a) Yasa gereği tutulması zorunlu bulunan defterler (Yevmiye/ İletme Defteri, Defter-i Kebir, Envanter Defteri, Karar Defteri vb.)

b) Ücret ödeme bordroları, hesap pusulaları (gerek duyuluyorsa banka dekontları veya ödeme emirleri)

c) İş/i yerinin niteliğine ve denetim gerekçesinin konusuna göre, gerektiğinde;

- Gelir ve gider içerikli faturalar, irsaliyeli faturalar, makbuzlar, gider pusulaları

- Personel özlük dosyaları

- Puantaj kayıtları, mesai takip belgeleri

- Kanunen tutulması zorunlu olan ve ihtiyaç duyulan diğer kayıt ve belgelerden oluşur.” hükmü yer almaktadır.

Anılan Talimatın iş kazası incelemelerinde incelemeye çıkarılması gereken kayıt ve belgelerin belirlendiği 2.13.3.2.4. maddesinde ise diğer kayıt ve belgelerle birlikte “6331 sayılı Sosyal Güvenlik Kanununa ve diğer ilgili mevzuata göre tutulan kayıtlar ile kaza hakkında tanzim olunan tutanak, rapor vb. belgeler”inde isteneceği hususu belirtilmiştir.

5510 sayılı Kanununun 86 nci maddesinde “işyeri defter, kayıt ve belgelerinin incelemeye sunulması” yükümlülüğü belirtilmiştir, ancak anılan kanunda işyeri defter, kayıt ve belgelerinin neler olduğu yer verilmemiştir. Bu nedenle uygulamada, Kanununun 102 nci maddesinin ilk fıkrasının (e) bendi kapsamında idari para cezası uygulanması bakımından 6331 sayılı Kanuna göre tutulması gereken defter, kayıt ve belgelerin incelemeye sunulmaması halinde yapılacak işlemlerde tereddüt yandı, il müdürlüklerimizden alınan görüş talebi yazılarından anlaşılmıştır.

İş kazası incelemelerinde 6331 sayılı Kanuna göre tutulması zorunlu kayıt ve belgelerin denetime

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ibraz edilmemesi halinde idari yaptırım uygulanıp uygulanmayacağı hususu, Kurumumuzun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş birimleri arasında uygulama birliğinin sağlanması amacıyla Bakanlık Makamının takdirlerine sunulmuştur.

Bakanlık Makamının 22.09.2021 tarihli ve 31808002 sayılı Olur'u ile "6331 sayılı Kanuna göre tutulması zorunlu kayıt ve belgelerin denetime ibraz edilmemesi halinde, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin ilk fıkrasının (e) bendi kapsamında idari para cezası uygulanması" talimatlandırılmıştır.

Bu çerçevede; Sosyal Güvenlik Denetmenleri Çalışma Talimatının "1.2.4.2." maddesinde yer alan "yeri defter, kayıt ve belgeleri denetim gerekçesinin konusu göz önünde bulundurularak istenilir, gereksiz defter, kayıt ve belgelerin istenmesinden kaçınılır." hükmü de dikkate alınarak, idari para cezası denetimlerinde 6331 sayılı Kanuna göre tutulması gereken defter, kayıt ve belgelerin incelemeye sunulmaması halinde 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin ilk fıkrasının (e) bendi kapsamında idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Sava ALIÇ
Genel Müdür

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.